

Pedonet-tehtävä: Paavin valta ja investuurariita

- **Lue Dictatus Papae – julistus.**
  - **Mitä se kertoo?**
-

Munkki Hildebrand, (1073 valittiin paaviksi, Gregorius VII) kiteytti ohjelmansa alla oleviin lauseisiin, jotka saivat nimen *Dictatus Papae*:

- **Että Rooman kirkon on perustanut Herra yksin.**
- **Että vain Rooman piispaa voidaan oikeutetusti sanoa universaaliseksi**
- **Että hänen legaattinsa, silloinkin kun he ovat alempiarvoisia, ovat kirkolliskokouksessa kaikkien piispojen yläpuolella ja voivat julistaa heille erottamistuomion**
- **Että yksin hän voi käyttää keisarillisia arvomerkkejä**
- **Että kaikkien ruhtinaiden on kumarruttava suutelemaan vain paavin jalkoja**
- **Että vain hänen nimensä on kirkoissa mainittava**
- **Että tämä nimi on ainutlaatuinen maailmassa**
- **Että hänellä on oikeus erottaa keisari**

Munkki Hildebrand, (1073 valittiin paaviksi, Gregorius VII) kiteytti ohjelmansa alla oleviin lauseisiin, jotka saivat nimen *Dictatus Papae*:

- Että mitään kirkolliskokousta ei voida sanoa yleiseksi ilman hänen määräystään
- Että ei yhtään lukua eikä yhtään kirjaa voida pitää kanonisena (ts. oikeudellisesti pätevänä) ilman hänen määräystään.
- Että hänen antamaansa tuomiota ei kukaan voi kumota ja että vain hän voi kumota kaikkien muiden antamat tuomiot.
- Että häntä itseään ei kukaan muu voi tuomita.
- Että kukaan ei rohkene tuomita henkilöä, joka vetoaa apostoliseen istuimeen.
- Että jokaisen kirkon tärkeät asiat on tuotava sen eteen.
- **Että Rooman kirkko ei koskaan ole erehtynyt eikä sanan ilmoituksen mukaan erehdy milloinkaan ajassa eikä iankaikkisuudessa.**

Munkki Hildebrand, (1073 valittiin paaviksi, Gregorius VII) kiteytti ohjelmansa alla oleviin lauseisiin, jotka saivat nimen *Dictatus Papae*:

- **Että hänen antamaansa tuomiota ei kukaan voi kumota ja että vain hän voi kumotakaikkien muiden antamat tuomiot.**
- **Että häntä itseään ei kukaan muu voi tuomita**
- **Että Rooman kirkko ei koskaan ole erehtynyt eikä sanan ilmoituksen mukaan erehdy milloinkaan ajassa eikä iankaikkisuudessa.**

Roomalais-katolisen kirkon valta

● Peri keisarin vallan

- 500-600-l alkoi hoitaa perinteisesti keisareille kuuluneita tehtäviä
- esim. ruuan jako, kaupungin turvallisuus, hallinto
- Rooman piispasta paavi (100-600-l)

● 700-luvulla liitto frankkien kanssa

● 800-luvulla yhtenäinen Eurooppa (ensimmäistä kertaa)

- yhteinen kieli, kirjoitus, luostarilaitos, hallinto, lait!!!
  - pelastus tai kadotus - panna ja interdikti

● Kaarle Suuri

→ yhdisti, mutta samalla kahlitsi

● valta-asema myös Itä-Euroopassa

- *kristityt tekivät omia ristiretkiään itään vuosina 1095–1270*
- *mm. Suomi liitettiin Ruotsiin vuonna 1216*

● sydänkeskiajalla (1000-1300) paavin vallan huippuvaihe

- vuonna 1054 kirkkokuntien ero jyrkensi idän ja lännen eroa

Investituurariita

- Investituurariita oli merkittävin maallisen ja kirkollisen vallan yhteenotto keskiajalla. Se alkoi 1000-luvulla Pyhän saksalais-roomalaisen keisarikunnan ja paavin välisenä riitana siitä, kenellä on oikeus nimittää kirkon toimihenkilöt. (Wikipedia)
- Katso pedanet-tehtävän Dictatus Papae –julistus.

Miksi katolisella kirkolla oli paljon valtaa keskiajalla?

- **Yleiseurooppalainen organisaatio**
- **Kuninkaiden asema heikko → kirkolle ja Paaville valtaa.**
- **Kirkolla paljon omaisuutta ja verotusoikeus.**
- **Kirkolla oli oma hallintovirasto (kuuria).**
- **Kirkolla oli oma oikeusjärjestelmä, kanoninen oikeus ja inkvisitio.**
- **Koulutus kirkon hallussa.**